

FRILUFTSFRÄMJANDET REGION ÖST

Äventyret är nära – verksamhetsplan 2021

På fjället, vattnet, snön, isen eller i skogen – året runt och för alla – skapar Friluftsförbundet roliga, trygga och lärorika äventyr. Med över 100 000 medlemmar, 7000 ledare, 300 lokalavdelningar, verksamhet i 500 förskolor och skolor, och skidskola i 80 skidbackar är Friluftsförbundets Sveriges största friluftsförbund.

Friluftsförbundet är en demokratisk, partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation som genom friluftsliv verkar för folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Sedan 1892 år har vi värnat allemansrätten och främjat friluftslivet.

Låt äventyret börja.

Förord

Nu har mitt första år som ordförande i Region Öst gått. Detta år har kantats av många utmaningar både i att utveckla en organisation efter omstrukturering och med en pandemi som rasar i världen. Kanske har friluftsliv aldrig varit så viktigt som just nu. När covid-19 drabbade vårt samhälle fanns naturen där och erbjöd ett tryggt livsrum för stillsamma stunder, vandrande möten, motion och lek.

Det är med stolthet och glädje jag ser all den uppfinnesrikedom ute i våra lokalavdelningar där ledare inte ställer in utan ställer om och hittar nya lösningar.

Med stor tillförsikt ser jag hur våra duktiga kursledare gör allt för att ställa om och förändra våra utbildningar efter rådande restriktioner. Förhoppningen är att vi med lättnader i restriktionerna kommer att hitta ett nytt sätt att bedriva våra utbildningar på. Detta blir en utmaning som regionens anställda tillsammans med våra duktiga kursledare kommer att jobba för under året. Allt för att kunna möta det ökade behovet av ledarutbildningar som finns runt om i regionen.

Friluftsliv var populärt redan före covid-19, och är det än mer nu. För oss innebär det mycket stor efterfrågan på vår verksamhet. En efterfrågan som vi bara kan möta om vi blir fler ledare. Det är därför som vi 2021 – särskilt prioriterar att arbeta för ”många, bra och engagerade ledare och kursledare”.

2021 är av regeringen och riksdagen utsett till Friluftslivets år.

Friluftsförbundet kommer självklart vara en del av detta. Vår kompetens inom friluftsliv är stort och vi kommer kunna göra skillnad med att hjälpa till att nå ut till ännu fler människor så att de kan upptäcka vår härliga natur. Tyvärr är bidragen till vår organisation inte så stora så vi får ”koka soppa på en spik” och göra det bästa vi kan. Vilket inte vill säga är lite!

Vi är en organisation i medvind. Den främsta anledningen till att varumärket Friluftsförbundet är starkt är att vår organisation sedan 1892 har genomfört roliga, trygga och lärorika aktiviteter, skapade av ledare som är kompetenta inom både ledarskap och friluftsteknik. Det är engagemanget och kompetensen hos våra ledare, bredden på vår verksamhet och kvaliteten i våra äventyr som är våra unika styrkor. Detta ska vi vårda och fortsätta att ha med in i framtidens friluftsliv.

Karin Gustafsson
Ordförande, Region Öst

Innehåll

1. Övergripande
2. Äventyr – vår verksamhet
3. Friluftsakademin – vår utbildningsorganisation
4. Opinionsbildning och påverkan
5. Utvecklingsverksamhet och projekt
6. Kommunikation
7. Organisation
8. Ekonomi och finansiering
9. Samverkan och externa forum
10. Inriktningsmål 2022

1. Övergripande

1.1 Sammanfattning och styrdokument

Vi tacklar några av vår tids största samhällsutmaningar. Vi möter dessa utmaningar genom vår ideella kraft, i hela Sverige. Vi inspirerar, leder och stöttar varandra till ett friluftsliv för alla. Verksamheten bedrivs främst i våra lokalavdelningar. Vi verkar för gemensamma mål (fler ledare, fler aktiviteter, fler medlemmar), vilket leder till ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Det är så vi bidrar till ett ännu bättre Sverige.

Denna verksamhetsplan utgår från Friluftetsfrämjandets stadgar, Strategi 2022 samt är skapad tillsammans med regionens budget för 2021.

Verksamhetsplanen följer den mall som Friluftetsfrämjandet Riks har tagit fram som förslag till riksorganisationen, regionerna och lokalavdelningarna. Syftet med en gemensam mall är att vidareutveckla vår gemensamma struktur, våra gemensamma strategiska prioriteringar och vårt gemensamma arbete för att uppnå vårt mål: ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen genom roliga, trygga och lärorika friluftsäventyr.

1.2 Prioriteringar 2021

2021– arbetar Friluftetsfrämjandet Region Öst med två särskilda prioriteringar:

- a. *Många, bra och engagerade ledare och kursledare.* Prioriteringen kommer ur insikten att för att göra ett ännu större intryck på samhället behöver vi växa, och för att växa behöver vi främst bli ännu fler ledare/kursledare. Och fler ledare/kursledare blir vi genom att behålla de ledare/kursledare som vi har, återuppväcka vilande ledare/kursledare, samt rekrytera nya ledare/kursledare.
- b. *Synliggöra och utveckla verksamhet genom friluftslivets år.* “Luften är fri – Friluftslivets År 2021” är en möjlighet att genom dess leveranser/teman kunna visa upp och utveckla Friluftetsfrämjandets lokala verksamhet inom Region Öst.

1.3 Medlemmar

Vi vill bli fler. Fler medlemmar och fler aktiviteter är viktigt för att uppnå vårt mål (ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen), för en god ekonomi och för en stark röst i samhällsdialogen.

Regionen vill 2021 särskilt fokusera på följande grupper av (potentiella) medlemmar, i samarbete med lokalavdelningarna:

- Barn/ungdomar/familjer/seniorer. Stötta lokalavdelningarna inom regionen att genomföra verksamhet riktad till målgrupperna. Genom

projektet Mobil i samverkan med Studieförbundet och RF-SISU i Östergötland.

- Individer med funktionsnedsättning. Inför 2021 har regionen gjort riktade projektansökningar med målgruppen i fokus.
- Befintliga medlemmar. Stötta lokalavdelningarna inom regionen att genomföra befintlig verksamhet för våra medlemmar. Stötta speciella satsningar inom ramen för friluftslivets år.

Regionens mål för antal medlemmar 2021 är 12 986, vilket innebär en ökning på 4 procent och 499 medlemmar jämfört med 2020.

Region Öst arbetar inte aktivt med medlemsrekrytering, men bidrar till detta genom att säkerställa utbildning och fortbildning av ledare samt att stärka och stötta lokalavdelningarna genom olika service- och utvecklingsinsatser.

1.4 Hållbart friluftsliv

Vi strävar efter att spegla samhällets mångfald och erbjuda verksamheter som är välkomnande, anpassade och trygga för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Friluftsliv Framjandet har mycket goda förutsättningar att vara ett föredöme inom ekologisk hållbarhet. Vi strävar efter att maximera organisationens positiva och minimera organisationens negativa inverkan på ekosystemen och klimatet, samt att "respekt för naturen" är en tydlig del i alla våra verksamheter.

Som ideell organisation är vår främsta resurs det ideella engagemanget i våra lokalavdelningar. Vi ska ständigt inspirera, stötta och leda det ideella engagemanget. Vi bedriver även verksamhet inom förskola och skolan samt säljer produkter. Vår ekonomi ska vara stark, som grund för att växa som organisation.

Vi verkar i linje med Sveriges friluftsmål, samt de globala 2030-målen och har ett särskilt fokus på #3 God hälsa och välbefinnande, #4 God utbildning, #11 Hållbara städer och samhällen, #13 Bekämpa klimatförändringarna, och #15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Friluftsliv Framjandet Region Öst är en regional aktör som bidrar till förverkligandet av Sveriges nationella mål för friluftspolitiken. Syftet är att stödja människors möjligheter att vara i naturen och utöva friluftsliv, med allemansrätten som grund. Riksdagen har satt upp 10 mål för friluftspolitiken som tillsammans bidrar till detta:

1. Tillgänglig natur för alla.
2. Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet.
3. Allemansrätten – värna och sprida kunskap.
4. Tillgång till natur för friluftsliv.
5. Attraktiv tätortsnära natur.
6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling.
7. Skyddade områden som resurs för friluftslivet.
8. Ett rikt friluftsliv i skolan.
9. Friluftsliv ger god folkhälsa.
10. God kunskap om friluftslivet.

1.5 Livsglädje, folkhälsa och respekt för naturen

Intresset för friluftsliv och Friluftetsfrämjandet ökar. De senaste tre åren har antalet medlemmar ökat med cirka fem procent per år. I Region Öst har den procentuella ökningen av medlemsantalet varit ännu större, cirka 8 procent per år, vilket har varit mycket positivt. Under 2020 minskade antal medlemmar något jämfört med 2019 beroende på snöfattig vinter och Covid-19 pandemi, men vi ser fram emot en ökning igen för 2021. Friluftetsfrämjandet är en plattform för verksamhet som gynnar livsglädje och folkhälsa – det är en av våra framgångsfaktorer.

En gemensam nämnare för våra aktiviteter är naturupplevelsen och den sociala gemenskapen tillsammans med andra. I vårt aktivitetsutbud vänder vi oss till alla åldersgrupper, från de minsta barnen till ungdomar, vuxna och seniorer. Ledarna har en kvalitetssäkrad och gedigen utbildning som ger deltagarna trygghet och merupplevelse. Vi har ingen tävlingsinriktad verksamhet, utan vill istället ge ett alternativ till all sådan verksamhet som finns idag.

Människan behöver natur för upplevelser, återhämtning och rekreation, inte minst orörd natur. Eftersom Allemansrätten är grunden för vår verksamhet är hänsynen till miljön framträdande. Allemansrätten är inte en självklar rättighet utan en skyldighet vi har att förvalta och förhålla oss till. Konsten att lämna en tillfälligt lånad plats i naturen utan spår, är ett exempel på praktik av Allemansrätten.

Miljötanken finns även med på andra sätt i Friluftetsfrämjandets verksamhet. Resursanvändning och aktiva miljöval av material är viktigt för oss. Merparten av våra aktiviteter utövas i lokalavdelningarnas närmiljö på gång- eller cykelavstånd från hemmet. Lokalavdelningarna har en viktig uppgift att arbeta för att värna naturområden i närområdet, vilket är en grundförutsättning för ett hälsofrämjande och hållbart friluftsliv.

Förhållandet till natur och miljö finns alltid med i alla våra verksamheter för barn och ungdomar. Barn och ungdomar deltar i åldersanpassade uteaktiviteter i lokalavdelningarnas närområde. Inom ungdomsverksamheten utvecklas friluftskunskaper för att de unga på egen hand tillsammans ska kunna ta ansvar att planera och sedan genomföra aktiviteter. Många lokalavdelningar har även familjeaktiviteter som möjliggör för en hel familj att delta tillsammans, i en gemensam verksamhet oavsett ålder. Vi behöver också i ökad utsträckning utifrån ett folkhälsoperspektiv möta människor som är daglediga och våra seniorer.

2. Äventyr – vår verksamhet

De friluftsgrenar som Friluftetsfrämjandet främst skapar äventyr inom är: fjällvandring och -tur, kajak, kanadensare, klättring, långfärdsskridsko, längdskidor, mountainbike, naturparkour, skidor utför inkl. Snowboard och Paraskidåkning, Skogsmulle och skogens värld, vandring (lågland) samt Vildmarksäventyr.

Regionen stöttar lokalavdelningarnas uppdrag att arrangera äventyr genom stöd till lokalavdelningarnas organisationsutveckling, och genom utbildning och fortbildning av ledare.

2.1 Nulägesanalys och prioriteringar

Det gångna året har inneburit nya sätt att tänka för att vår verksamhet ska kunna bedrivas på ett tryggt och säkert sätt utifrån covid-19. Verksamheten påverkades också av den snö- och is-fattiga vintern.

Vi ser dock att det går bra för våra största verksamhetsgrenar. Efterfrågan är stor på vår verksamhet inom Skogsmulle och skogens värld och Vildmarksäventyr. Vi ser också att Mountainbike kommer starkt och att flera av våra lokalavdelningar börjar få en riktigt fin verksamhet kopplad till Mountainbike. Paddling och Låglandsvandring är också verksamhetsgrenar där vi ser ett ökat intresse.

2.2 Trygga och säkra äventyr

Att Friluftetsfrämjandets äventyr är trygga och säkra är en viktig grundbult i Friluftetsfrämjandet. Att vi löpande jobbar med att utbilda, fortbilda och säkerställa våra ledares kompetens och förutsättningar för att leda äventyr är utav största vikt. Det är också viktigt att vi inför våra äventyr jobbar med att förebygga säkerheten kring äventyren där ett sätt är att jobba med säkerhetsplaner. Det är också en självklarhet att alla som möter barn och unga i våra verksamhetsgrenar ska lämna in ett utdrag ur belastningsregistret, samt genomföra utvärderingar av samtliga aktiviteter. Dessa utvärderingar bör inkludera frågor kring ”trygghet och säkerhet”, kvalitet i relation till förväntningar, prisvärdhet, samt omdöme per ledare/kursledare.

3. Friluftsakademin – vår utbildningsorganisation

3.1 Nulägesanalys och prioriteringar

2021– arbetar Friluftsförbundet med *många, bra och engagerade ledare* (och kursledare) som särskild prioritering. Prioriteringen kommer ur insikten att för att göra ett ännu större intryck på samhället så behöver vi växa, och för att växa behöver vi främst bli ännu fler ledare. Och fler ledare blir vi genom att behålla de ledare som vi har, återuppväcka vilande ledare, samt rekrytera nya ledare.

3.2 Regionenens kursledare och utbildningsteam

I dagsläget har regionen 43 kursledare vilka varje år gör viktiga insatser genom att utbilda våra blivande ledare. Ambitionen för 2021 är att skicka 9 stycken till Kursledarkurs. I flera team finns personer som vi kallar Trainee. Detta är personer som på sikt ska bli Kursledare. De får på så vis möjlighet att se vad Kursledarrollen handlar om och utveckla sina kunskaper inom vald genre. Följande verksamhetsgrenar ser ett behov av att utöka sina utbildningsteam: Kajak, Kanadensare, Långfärdsskridsko, Mountainbike, Alpint och Barn/Ungdom.

Regionen har följande utbildningsteam:

- Kajak & Kanadensare
- Långfärdsskridsko
- Mountainbike
- Alpint i inkl. snowboard & paraskidåkning
- Barn/ungdom
- Låglandsvandring

För att våra utbildningsteam ska fortsätta att trivas ska regionen:

- Ge ledarvård och fortbildning utifrån behov
- Stödja utbildningsteamens situationsanpassat utifrån de behov som finns i de olika genrerna.

3.3 Kajak & Kanadensare

Under 2021 planerar teamet att slutföra kajakledarutbildning steg 2 samt starta en ny. Genomföra två kajakledarutbildningar steg 1 – beroende på efterfrågan och om vi kan bli fler som utbildar på kanadensarsidan. Vi räknar med att det finns efterfrågan på två kanadensarledarutbildningar. Vidare kommer teamet att försöka genomföra en fysisk träff för att utveckla metoder och våra utbildningar – en för kajak och en för kanot. I samband med den ena av dessa vill vi bjuda in grenledare i regionen för att fortsätta nätverka och utveckla samarbetet mellan LA på kanotsidan. Vi kommer att försöka utöka teamet på

kajaksidan med 2 nya kursledare som under 2021 "går bredvid" för att gå kursledarkursen 2022.

Datum för planerade utbildningar:

- Kajakledare steg 1 "vår" 27/3 Borensberg, 16-18/4 Norra Vättern, Harge och 11-13/6 Tjusts skärgård, Loftahammar
- Kajakledare steg 1 "sommar och höst" 24/4 Askersund, 4-6/6 Norra Vättern, Bastubadens hamn och 3-5/9 Tjusts skärgård, Tättö
- GSRT (Grundläggande säkerhet) 24/4 Askersund.
- Kajakledare steg 2 avslutning 7-9/5 Arkösund
- Kajakledare steg 2 8-10/10 Arkösund och 6-8 maj 2022
- Kanadensarledarkurs 1 "sommar" 11-13/6 Norrköping
- Kanadensarledarkurs 1 "höst" 17-19/9 Tiveden

3.4 Långfärdsskridsko

Utbildningsteamet för långfärdsskridskor inom Region Öst är öppen för samverkan mellan närliggande regioner då teamet är för litet med två kursledare för att driva verksamhet eller egna utbildningar. Under 2021 kommer två utbildningar för blivande långfärdsskridskoledare hållas. En Steg 1 och en steg 3 (båda planerade till november 2021). Jobbet med att långsiktigt förstärka kursledningen fortsätter och målet är ett starkt team med olika kompetenser inom långfärdsskridsko som kan utbilda kompetenta och trygga långfärdsskridskoledare. Viktigt är också att bereda väg för ett jämställt skridskoteam genom att rekrytera på bred bas. Vi vill ha långfärdsskridskoledare i alla åldrar och av alla kön för att göra underlaget större och för att fler ska känna sig hemma. Just nu välkomnar vi extra mycket kvinnliga, yngre och personer med utländsk bakgrund.

3.5 Mountainbike

Utbildningsteamet MTB består idag av fyra kursledare. Vi kommer att utöka teamet med ytterligare en person för att kunna öka den geografiska spridningen när det gäller utbildning och fortbildning. Tanken är också att kunna erbjuda fler utbildningar och fortbildningar. Vi utökar perioden för utbildningar och startar med en ledarutbildning i april och den ska hållas i Rimforsa. I maj åker delar av utbildningsteamet till Skellefteå för att erbjuda Region Norr en grundutbildning. I början av augusti håller vi en ledarutbildning på Isaberg. Utöver utbildningar är planen att kunna erbjuda någon form av fortbildningsdag i regionen och att åka på kursledarträff under våren. Ulrika Persson och Marcus Melin representerar utbildningsteamet från Region Öst på Utvecklingsgruppens fysiska och digitala träffar.

Datum för planerade utbildningar:

- MTB Rimforsa 16-18/4
- MTB Skellefteå 7-9/5
- MTB Isaberg 27-29/8

3.6 Skidor utför inkl. Snowboard & Paraskidåkning

Alpint

För den alpina verksamheten finns ett utbildningsteam med sammanlagt över 20 personer. Verksamheten inom utbildningsteamet samordnas av en ledningsgrupp bestående av 4 personer. Samarbetet med utbildningsteamet i Region Mitt utvecklas vidare. Det sker genom såväl fysiska möten när så är möjligt och via Teams. Utbildningarna i Idre flyttas fram från vecka 2 till vecka

11 i ett försök att lyckas genomföra dem under en lugnare pandemisituation. Utbildningarna i Idre liksom bemanning av specialiseringsdagar och utbildningar för Realgymnasiet körs tillsammans med Region Mitt. Inom Region Öst finns det också kursledare med inriktning på funktionell-/paraskidåkning och snowboard.

Det regionala utbildningsteamet finns representerat i Utvecklingsgrupp Alpint på Riksorganisationen och deltar även tillsammans med representanter från övriga regioner i det nationella kvalitetssäkringsarbetet. Målsättning finns att nya kursledare ska få möjlighet att hålla utbildning under 2021. Vi fortsätter rekrytering av nya ledare till teamet och planerar för en särskild utbildning för de som är intresserade av att bli kursledare.

Marknadsföringsgruppens arbete fortsätter och vi genomför fler aktiviteter för att skapa högre kännedom om vad vi kan erbjuda lokalavdelningarnas ledare. Vi ska arbeta med att ta fram introduktionsplaner för nya ledare och skapa en bättre struktur på körscheman och annat utbildningsmaterial.

Fortbildning

Avslutningshelg planeras antingen till Tännaldalen i slutet av april eller för deltagande i Nordic Ski i Levi. Vid detta tillfälle genomförs även fortbildning av ledare i teamet. Kursledare i teamet medverkar också på den nationella fortbildningshelg som brukar arrangeras i november/december. Fortbildning av kursledare sker också i samband med resan till Sälen. Vidare genomför teamet certifieringar i skidteknisk färdighet och ledarskap i lokala anläggningar inom regionen. Teamet kommer att utbilda ledare i lokalavdelning för att certifiera i ledarskap efter utbildning 1 och 2. Utbildningsteamet träffas också minst en gång under året, utanför snösäsong, samt genomför flera Teamsmöten, för att planera och utveckla verksamheten. Ledningsgruppen genomför ca 10–15 Teamsmöten under året.

Under senare år har Region Öst också haft ett särskilt fokus på ledarutbildningar inom skidåkning för personer med funktionsnedsättning, i och med det speciella utvecklingsprojektet SkiCamp som regionen bedrivit under de senaste fem åren. Specialutbildade ledare och anpassad utrustning finns tillgänglig inom regionen och verksamheten kan drivas vidare i lokalavdelningarna.

Datum för planerade utbildningar:

- Clinics, Intro Skidor, Intro Snowboard, Utbildning 1 och Utbildning 2 Skidor v.11, Idre
- Intro och Clinics på både Snowboard och Skidor v. 50 i Sälen

Uppdragsutbildningar

Till Realgymnasiet levererar vi fortsättning på ett utbildningspaket, vilket påbörjades med teoripass i augusti/september, genom ett par tillfällen på snö under perioden vecka 3-6. Under hösten kommer vi åter att starta upp utbildningarna för Realgymnasiet Norr, Öst, Syd-Väst, med sammanlagt sex dagar teoripass. Vi utbildar elever i både årskurs 2 och 3. Under vintersäsongen kommer även Utbildning 1 och 2 erbjudas för Realgymnasiet.

3.7 Skogsmulle och skogens värld & Vildmarksäventyr

”Skogsmulle och skogens värld” är en verksamhet för de yngre barnen: Öppna Skogsgläntan (0-2 år), Skogsknopp (2-3 år), Skogsknytte (3-4 år), Skogsmulle (5-7 år) och Familjemulle.

”Vildmarksäventyr” är Friluftetsfrämjandets verksamhet för barn, ungdomar och unga vuxna: Strövare (7-8 år), Frilufsarna (9-13 år cirka), TVM Äventyrsgrupper (cirka 14-25 år) och Äventyrliga familjen.

Utbildningsteamet barn består idag av sex kursledare och förhoppningen är att utbilda ytterligare tre kursledare under 2021. En teamträff är tänkt att äga rum under året och då eventuellt tillsammans med Region Mitts utbildningsteam som föregående år. Utbildningsteamet har en varsin representerat i de nationella utvecklingsgrupperna för Skogsmulle och skogens värld (yngre barnen) och Vildmarksäventyr (äldre barnen).

Datum för planerade utbildningar:

- Skogsmulle och skogens värld, Borensberg 16-18 april
- Skogsmulle och skogens värld, i närheten av Örebro 20-22 augusti
- Skogsmulle och skogens värld, Nässjö 10-12 september
- Vildmarksäventyr, ledarutbildning, i september på passande ort
- Anpassat ledarskap, ort & datum kommer fastställas efter behov och önskemål

3.7.1 Skogsmulle i Förskolan

Friluftetsfrämjandet Region Öst kommer att fortsätter arbetet med att utveckla och driva Skogsmulle i förskolan som en del i Friluftetsfrämjandets nationella arbete mot förskolor. Under 2021 planerar regionen att erbjuda minst en grundutbildning, troligtvis i Linköping. Om det kommer ytterligare förfrågningar om grundutbildning eller fortbildning har teamet för avsikt att tillgodose detta behov. Under 2021 kikar vi också vidare på behovet av att ytterligare öka antalet medlemmar i teamet.

3.8 Vandring (lågland)

Utbildningsteamet för lågländsvandring består av 4 kursledare. Planeringen är att under 2021 genomföra tre utbildningar. Två stycken under maj månad fördelat på Sixtorp i närheten av Örebro och Öland. I september är förhoppningen att genomföra ytterligare en utbildning på Öland. En osäkerhetsfaktor i sammanhanget är om det finns deltagarunderlag till en tredje utbildning. Vi hoppas även på att kunna genomföra en fysisk teamträff någon gång under året.

Då vi vid upprepade kurstillfällen fått frågor från deltagarna om det inte finns någon Steg 2 utbildning för lågländsvandring kommer vi i utbildningsteamet starta en diskussion om och i så fall hur vi skulle kunna erbjuda en sån utbildningsmöjlighet inom ramen för utbildningsplanen.

Datum för planerade utbildningar:

- Lågländsvandring, Öland 7-9 maj
- Lågländsvandring, Sixtorp 14-16 maj
- Lågländsvandring, Öland 17-19 sep

3.9 Ledare inom regionen

Regionens uppdrag för att nå målen om antal ledare 2021 (totalt summa utifrån alla tänka utbildningar?) uppnås genom att erbjuda motsvarande antal utbildningstillfällen, samt prioritera ledarerekrytering, -vård och -fortbildning.

Under året ska regionen erbjuda följande ledarutbildningar:

- Kajak 3 st och 1 st pågående
- Kanadensare 2 st
- GSRT (Grundläggande säkerhet) 1 st
- Långfärdsskridsko, 2 st
- Mountainbike, 2 st
- Skidor inkl. snowboard & paraskidåkning 6 st
- Barn/ungdom 5 st
- Lågländsvandring 3 st

För att regionens ledare ska fortsätta att trivas i rollen och för att rekrytera ytterligare ledare ska regionen:

- Fortsätta och stötta våra lokalavdelningar
- Utbilda nya friluftsledare
- Erbjuder fortbildningar

4. Opinionsbildning och påverkan

4.1 Nulägesanalys

Vi definierar och avgränsar arbetet med Opinionsbildning & påverkan till att genom dialog med beslutsfattare främja en samhällsutveckling som gynnar våra prioriteringar. Det är genom denna dialog som vi bidrar med vår kunskap som underlag till beslutsfattare för kloka beslut.

Ramen för vårt arbete med Opinionsbildning & påverkan är en triangel med följande sidor: Sveriges friluftsmål, Svenskt Friluftslivs agenda och Allemansrätten. Det vill säga de budskap och prioriteringar som används i arbetet med Opinionsbildning & påverkan ska ligga i linje med dessa tre dokument. Vi avgränsar oss därmed till de frågor som våra medlemmar är överens kring och fokuserar på de frågor som Friluftsförbundet kan anses ha unik kompetens inom. Kraften i vårt arbete med Opinionsbildning & påverkan kommer ur hur väl arbetet är förankrat inom organisationen.

Vårt arbete med Opinionsbildning & påverkan är alltid transparent och konstruktivt. Våra metoder är främst att vi svarar på remisser, deltar i nätverk och forum som är relevanta, bedriver opinionsbildning via redaktionell media, samt bedriver påverkan via direktdialog med beslutsfattare. Vi för dialog med kommuner, regioner och länsstyrelser inom Region Östs geografiska område.

5. Utvecklingsverksamhet och projekt

5.1 Nulägesanalys och prioriteringar

Även om Friluftsförbundets verksamhet redan idag fyller en viktig funktion ur ett folkhälsoperspektiv (genom alla de uteaktiviteter som vänder sig till barn, unga, vuxna och seniorer) så har Region Öst som målsättning att fortsätta utveckla verksamheten ytterligare med fokus på jämlik hälsa.

Den gemensamma nämnaren för utvecklingsarbetet är att nå grupper som av olika skäl har svårare än andra att få tillgång till ett aktivt friluftsliv. Målet är att därigenom ge möjlighet till fysisk aktivitet och ökad kontakt med naturen, vilket enligt all forskning är en viktig del för god hälsa och ökat välbefinnande.

Nedan beskrivs några av de utvecklingsområden där Region Öst har påbörjat eller kommer att påbörja insatser under det kommande året. Att använda projekt som metod för att arbeta med verksamhetsutveckling har varit en framgångsrik modell under flera år. Utmaningen är att säkerställa att projektleveranser kan tas emot och förvaltas i ordinarie verksamhet efter projektens avslut.

Region Öst fortsätter under år 2021 att se över modeller för att stärka hela regionens finansiering utifrån ändamålet/missionen att främja en aktiv fritid genom friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje. Region Öst vill under år 2021 särskilt arbeta vidare med Friluftsförbundets fokusområde Folkhälsa, där vi prioriterar barn och ungas hälsa styrt av ett mångfaldsperspektiv. Under 2021 fortsätter Region Öst också att fokusera på de utvecklingsområden som redan har påbörjats eller kommer att starta under året.

5.2 Projekt Activate

Projekt Activate är ett samarbete mellan Studieförbundet Östergötland, RF-SISU Östergötland och Friluftsförbundet Region Öst. I det treåriga projektet som beviljats medel från Allmänna Arvsfonden ska ett arbetssätt utvecklas för att samverka kring insatser som syftar till att stimulera till ökad delaktighet från både barn och vuxna/föräldrar. I projektet ingår aktiviteter inom idrott och friluftsliv för barn och unga parallellt med studiecirkel och andra utbildningsinsatser för de vuxna. Aktiviteter kommer också genomföras där hela familjer är tillsammans. Projektet kommer starta i ett par områden i Norrköping och Motala med socioekonomiska utmaningar.

5.3 “Luften är fri - Friluftslivets År 2021”

År 2021 är, enligt beslut av regeringen och riksdagen, Friluftslivets år i Sverige. Friluftslivets år finansieras av regeringen/riksdagen genom Naturvårdsverket, och samordnas av Svenskt Friluftsliv. Luften är fri – Friluftslivets År 2021 handlar om att lyfta friluftslivet, att få många nya människor att vara ute och visa upp och uppleva de värden som friluftslivet har. Samtidigt är Friluftslivets År 2021 ett stort samarbetsprojekt mellan organisationer och personer som vill delta i arrangemanget. Friluftslivets framjandet ska erbjuda Friluftslivets år sitt fulla engagemang, eftersom projektet har stora synergieffekter med Friluftslivets framjandets uppdrag: ”Folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen, genom friluftsliv”.

För att nå maximal effekt ska Friluftslivets framjandet i engagemanget inkludera organisationens samtliga nivåer (lokalavdelningar, regioner och riksorganisationen), vara engagerat inför och under hela året, samt bygga på organisationens befintliga strukturer. Region Öst har kontakt och samverkar kring “Luften är fri – Friluftslivets År 2021” med samtliga länsstyrelser och regioner inom Region Östs geografiska område men också gentemot Svenskt Friluftsliv och Naturvårdsverket.

6. Kommunikation

Kommunikationsstrategin är att kommunicera det som är Friluftsförbundets unika styrkor:

- engagemanget och kompetensen hos våra ledare,
- bredden på vår verksamhet (på fjället, vattnet, snön, isen och i skogen - året runt och för alla), samt
- kvaliteten i våra äventyr/aktiviteter (“roliga, trygga och lärorika”)

6.1 Intern kommunikation

För att genomföra kommunikationsstrategin ska regionen

1. inspirera, stötta och leda lokalavdelningarna (inom regionen) i genomförandet av Friluftsförbundets kommunikationsstrategi.
2. säkerställa att regionens alla aktiviteter publiceras på Friluftsförbundets webbplats (i den s.k. Äventyrshanteraren), samt att informationen är tydlig och inbjudande.
3. säkerställa att informationen om regionens olika aktiviteter sprids till lokalavdelningarna, samt ev. även till medlemmar/ledare och potentiella medlemmar/ledare (friluftsintresserad allmänhet), genom @friluftsförbundetost på Facebook som är en aktiv gillasida, @friluftsförbundetost på Instagram samt genom Regionförburen som är vårt digitala nyhetsbrev som sänds ut till alla aktiva medlemmar med registrerad e-postadress.
4. säkerställa att informationen om regionen på Friluftsförbundets webbplats är komplett och uppdaterad, friluftsförbundet.se/ost
5. säkerställa att informationen om regionens förtroendevalda och kursledare i medlemsregistret är komplett och uppdaterad.
6. uppmuntra alla kursledare och förtroendevalda att använda ett blått profilplagg i samband med aktiviteter.
7. delta i riksorganisationens kampanj ”Bli ledare”, genom att informera lokalavdelningarna om kampanjen.
8. delta i riksorganisationens kampanj ”Bli medlem” genom att sprida kampanjmaterialet.
9. kontakta lokal och/eller regional media i samband med intressant verksamhet för att fråga om de är intresserade att göra ett reportage.

7. Organisation

7.1 Nulägesanalys och prioriteringar

Vår organisation mår generellt mycket bra, men det finns självklart även utmaningar. Det är viktigt att fortsätta ökningen av antalet medlemmar, bl.a. genom ökad rekrytering av ledare och kursledare.

För att göra arbetet i våra lokalavdelningar roligare, effektivare och mer inkluderande sjösätts, nationellt, 2021 satsningen ”Det organisatoriska ledarskapet” som genom information och utbildning syftar till att underlätta arbetet i lokalavdelningarnas styrelser.

7.2 Regionstämma

Regionstämman 2021 genomförs digitalt den 24 april. Regionstämman är regionens högsta beslutande organ och en del av att säkerställa den demokratiska processen. Här utses styrelse och representation till riks- och årsstämma. Huvudsyftet med de årliga stämmorna är att stämma av våra gemensamma mål och medel samt följa upp föregående stämmas beslut. Verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning är en viktig del av avstämningen.

7.3 Riksstämma 2021

Region Öst är värd för riksstämman 2021. Projektledare för värdskapet är ideell kraft från Region Öst styrelse. Riksstämman ska hållas digitalt den 29-30 maj. Riksstämman är Friluftsförbundets högst beslutande organ med delegater från hela landet.

7.4 Styrelsen

Regionstyrelsen ska strategiskt leda, driva och utveckla Friluftsförbundet Region Öst så att dess ändamålsparagraf uppfylls långsiktigt. Styrelsen skall verka i enlighet med Friluftsförbundets stadgar och styrelsens arbetsordning. Styrelsen genomför möten en gång per månad (med uppehåll över sommar och jul), två av dessa möten ska vara längre strategimöten.

7.5 Valberedningen

Valberedningens arbete är centralt för den demokratiska styrningen av Friluftsförbundet, främst genom ansvaret att föreslå ledamöter till styrelsen samt revisorer. Valberedningens arbete leds av en ordförande och en vice ordförande.

7.6 Kontor och administration

Friluftetsfrämjandet Region Öst och Mitt har ett samarbete, ACÖM - Administrativt Center Region Öst och Mitt, kring anställd personal för att underlätta för regionerna att genomföra verksamhetsplanerna och dess ambitioner. Regionerna har en gemensam utbildningssamordnare som serverar båda regionerna.

Gällande ansökningar av bidrag kommer Region Mitt under 2021 att köpa 10 procents regionsutvecklartjänst av Region Öst som stöd i arbetet med att hantera ansökningsprocessen och uppföljning. Utbildningssamordningen och regionsutvecklingsarbetet styr varje enskild region men det finns en gemensam styrgrupp för ACÖM, bestående av två representanter från respektive regionstyrelse, som tillsammans säkerställer kontorets arbete. Region Öst föreslår inför 2021 att styrgruppen genomför ett möte per kvartal. För gemensam personal finns ett samverkansavtal i grunden.

Kontoret bemannas med följande tjänster:

Utbildningssamordnare anställd på 100 procent, arbetar 60 procent för region Öst (40 procent för Region Mitt). Regionsutvecklare anställd på 50 %.

Regionsutvecklare med samordningsansvar anställd på 80 %. Aktivitetsledare anställd inom ramen för projekt Mobil.

7.7 Styrdokument

Friluftetsfrämjandet styrs utifrån stadgan samt följande styrdokument:

- Uppförandekod
- Blå boken
- Styrdokument Friluftsakademin
- Alkoholpolicy
- Styrdokument för hantering av jäv och oberoende
- Styrdokument Begränsat utdrag ur belastningsregistret
- Styrdokument Finansiering
- Styrelsens arbetsordning
- Styrdokument Minskad inverkad på ekosystem och klimat

7.8 Events/Konferens

Under 2021 kommer regionen att erbjuda ordförandekonferenser för lokalavdelningarna. Vidare ska regionen se om intresse finns för exempelvis grenledarträffar eller annan lokal samverkan.

8. Ekonomi och finansiering

Friluftsförbundet Region Öst finansieras av medlemsavgifter, regionala offentliga medel, projektmedel, samt egna intäkter. Syftet med ekonomi och finansiering är att bidra med förutsättningar till en hållbar ekonomisk utveckling för vår verksamhet.

Regionens viktigaste ekonomiska styrverktyg är budget, inklusive resultat och balansräkning. Vi ska verka för en balanserad ekonomi. 2021 års budgetförslag är kopplat till årets verksamhetsplan och den planerade verksamheten som består av förvaltning och vidareutveckling av ordinarie verksamhet.

För 2021 har Friluftsförbundet Region Öst budgeterat för en omsättning på 3 705 920 miljoner kr och det prognosticerade resultatet för 2021 är – 3 105 kr.

Vår basverksamhet är:

- Löpande ekonomiarbete.
- Budget, prognos och rapportering.
- Årsredovisning och revision.
- Lön och tidrapportering.
- Fakturahantering.
- Administration av kostnader för kursverksamhet.

Region Öst köper viss del av ekonomihanteringen av Idrottsservice Småland AB.

Under 2021 har Region Öst fortsatt åtagit sig att på Riksorganisationens uppdrag utföra viss utbildningsadministration gällande nationella utbildningar.

9. Samverkan och externa forum

10.1 Nulägesanalys

Det pågår ett arbete inom Region Öst för att öka samverkan med många olika aktörer, på såväl lokal som regional nivå. Regionen samverkar redan idag med många olika typer av organisationer, såväl offentliga som ideella. Det skapas nu också många nya former av spännande partnerskap över traditionella gränser där det också är viktigt att Friluftetsfrämjandet tar en aktiv roll.

Studiefrämjandet

Region Östs anställda och Studiefrämjandets verksamhetsutvecklare i de olika distrikt som regionen samarbetar med har utvecklat ett samarbete i syfte att lära känna varandra, stärka samverkan och att inspireras och lyfta goda exempel. Under 2021 är det Studiefrämjandet Småland, Östergötland samt Värmland-Örebro som berörs. Friluftetsfrämjandet Region Öst har också en ordinarie styrelsepost i Studiefrämjandet Småland.

Isaberg

Stiftelsen Isabergstoppen är en stiftelse till vilken Friluftetsfrämjandet är en av medgrundarna genom tidigare distrikt Småland. Friluftetsfrämjandet Region Öst har en ordinarie styrelsepost, som också ingår i stiftelsens arbetsutskott och en ersättare samt lekmanarevisor med ersättare. Friluftetsfrämjandet Region Öst har ett samarbetsavtal med Stiftelsen Isabergstoppen med syfte att stärka och utveckla varandras verksamheter och varumärken. Det nuvarande avtalet gäller fram till hösten 2021.

Partnerskap för sociala innovationer i Örebro län

Partnerskapet för sociala innovationer startade i januari 2015. Det övergripande syftet är att ge stöd och rådgivning i framväxten av sociala innovationer. Partnerskapet består av idéburna organisationer, offentlig verksamhet, universitet och representanter för näringsliv. Under 2021 kommer en mer grundläggande diskussion genomföras mot bakgrund av den nya regionala Utvecklingsstrategin och den regionala Handlingsplanen för civilsamhälle och socialekonomi i syfte att utveckla en flerårig verksamhetsplan för Partnerskapet.

Idéburet offentligt partnerskap

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) togs fram 2010 av organisationen Forum - idéburna organisationer med social inriktning, och är en modell för partnerskapsrelationer mellan den idéburna och offentliga sektorn. Ett IOP kan ses som ett mellanting mellan upphandling och föreningsbidrag. En förutsättning är att överenskommelsen om partnerskap inte utformas som en beställning från det offentliga, eftersom det då i efterhand kan riskera att

betraktas som en ören upphandling. IOP kan med fördel prövas av Friluftetsfrämjandets lokalavdelningar för samverkan kring verksamhet inom respektive kommun eller region. Region Öst kan stötta lokalavdelningar som är intresserade av att skapa partnerskap och formulera överenskommelser.

Länsstyrelser

Region Öst har verksamhet i sex olika län: Gotland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Örebro och Östergötland. Länsstyrelserna arbetar nu alltmer med strategiskt friluftsbete. Samverkan med de olika Länsstyrelserna inom regionen kommer därför att fördjupas under året. Det finns numera särskilda friluftsstrategier på alla länsstyrelserns naturvårdsenheter. Det innebär att arbetet vid sidan av remisser och mer formella kontakter även kommer att innefatta mer utvecklande verksamhet bl.a inom ramen för "Luften är fri – Friluftslivets År 2021". Den nationella Tankesmedjan för friluftsliv som Naturvårdsverket årligen arrangerar kommer framöver att kompletteras av nya regionala tankesmedjor, där Friluftetsfrämjandet kommer att kunna spela en viktig och aktiv roll.

Regioner

Region Öst får årligt stöd för sin verksamhet från de Regioner som finns inom Regionens Östs geografiska område. Friluftetsfrämjandet kommer under 2021 att ta vara på bidragsmöjligheter för folkhälsoorganisationer, i syfte att försöka öka stödet för vår verksamhet för folkhälsa och livsglädje.

Friluftetsfrämjandet Region Öst har tillsammans med 40 andra regionala organisationer undertecknat Överenskommelse avseende samverkan i Östergötland mellan Region Östergötland och den idéburna sektorn. Det ska också utformas handlingsplaner över samverkan i treårsperioder mellan Region Östergötland och Friluftetsfrämjandet Region Öst, vilket underlättar samarbetet och den framtida planeringen. Motsvarande processer pågår också i de övriga regionerna. Även i arbetet med att ta fram regionala utvecklingsstrategier i respektive region kommer Friluftetsfrämjandet kunna ha en framträdande roll med inriktningen på folkhälsa och livsglädje.

10. Inriktningsmål 2022

- Fortsatt arbete för offentlig finansiering som folkhälsoorganisation.
- Friluftsakademiens långsiktiga utveckling och fortsatt arbete med uppdragsutbildning åt extern kund.
- ACÖM med utveckling av/mot gemensamma team.